MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚ BRĂILA
REGISTRATURĂ
Nr. 821
Anul 2023 luna 01 ziua 13

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Direcția Generală Învățământ Preuniversitar
Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație
Direcția Minorități
Direcția Generală Juridică și Control

Nr. 33576 / 31.10.2022

Aprob.
SECRETAR DE STAT,
Ionel-Florian ALEXANDRU

Aprob.
SECRETAR DE STAT,
KALLOS Zoltan

De acord,
Secretar General,
Ioana-LAMIR

PROCEDURĂ

cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare care susțin examenele naționale: evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat – sesiunea 2023

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Scopul

Scopul procedurii este a pune la dispoziția comisiilor responsabile un cadru procedural unitar pentru asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare (tulburare de spectru autist cu sau fără tulburări de sănătate intelectuală asociate, tulburări specifice de învățare, tulburări cu deficit de atenție/hiperactivitate, tulburări de dezvoltare intelectuală și alte tulburări de neurodezvoltare) care susțin examenele naționale: evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat - 2023 și pentru optimizarea condițiilor de organizare și desfășurare a examenelor naționale în care sunt implicați acești elevi.

Art. 2. Domeniul de aplicare

Procedura se aplică de către Comisiile județene/a municipiului București de Organizare a Evaluării Naționale, respectiv de Comisiile de Bacalaureat județene/a municipiului București, comisiile din centrele de examen/unitățile de învățământ, precum și de unitățile de învățământ preuniversitar care școlarizează elevi în clasa a VIII-a, respectiv în clasele a XII-a/a XIII-a.

Art. 3. Documente de referință

(1) Prezenta procedură este elaborată în baza prevederilor art. 3, lit. j) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare vizând respectarea principiului egalității de șanse, art. 31 din Metodologia de organizare și desfășurare a evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a, în anul școlar 2010 – 2011, aprobată prin Ordinul MECTS nr. 4801/31.08.2010, valabilă și pentru evaluarea națională a absolvenților clasei a VIII-a în anul școlar 2022-2023, conform

prevederilor OME nr 5.241./31.08.2022, privind organizarea şi desfăşurarea evaluării naţionale pentru absolvenţii clasei a VIII-a, în anul şcolar 2022-2023 şi ale art. 91 din Metodologia privind organizarea şi desfăşurarea examenului de bacalaureat-2011, aprobată prin Ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, valabilă şi pentru examenul naţional de bacalaureat - 2023, conform prevederilor OME nr. 5.242 din 31 august 2022, privind organizarea şi desfăşurarea examenului naţional de bacalaureat – 2023.

(2) Prevederile prezentei proceduri completează prevederile generale ale Metodologiei de organizare şi desfăşurare a evaluării naţionale pentru elevii clasei a VIII-a, în anul şcolar 2010 – 2011, prevăzută în Anexa 2 la Ordinul MECTS nr. 4801/31.08.2010, ale OME nr 5241/31.08.2022, privind organizarea şi desfăşurarea evaluării naţionale pentru absolvenţii clasei a VIII-a, în anul şcolar 2022-2023, respectiv ale Metodologiei de organizare şi desfăşurare a examenului de bacalaureat-2011, prevăzută în Anexa 2 la OMECTS nr. 4799/2010 şi ale OME nr. 5.242 din 31 august 2022, privind organizarea şi desfăşurarea examenului naţional de bacalaureat – 2023, precum şi prevederile tuturor instrucţiunilor/procedurilor elaborate de Comisia Naţională de Organizare a Evaluării Naţionale, respectiv de Comisia Naţională de Bacalaureat pentru sesiunile de examen din anul 2023.

1. DESCRIEREA PROCEDURII

Art. 4. (1) Părinţii/tutorii legal instituiţi/reprezentanţii legali ai elevilor/elevii majori cu deficienţe de vedere, deficienţe de auz şi tulburări de neurodezvoltare (tulburare de spectru autist cu sau fără tulburări de sănătate intelectuală asociate, tulburări specifice de învăţare, tulburări cu deficit de atenţie/hiperactivitate, tulburări de dezvoltare intelectuală şi alte tulburări de neurodezvoltare) se vor exprima în scris, de regulă, înainte de simularea examenelor naţionale, dar nu mai târziu de data limită prevăzută în Calendarul de desfăşurare al examenelor naţionale, privind înscrierea absolvenţilor clasei a VIII-a la evaluarea naţională/înscrierea absolvenţilor clasei a XII-a/aXIIIa la examenul naţional de bacalaureat, solicitând conducerii unităţii de învăţământ adaptarea condiţiilor pentru susţinerea examenului, conform prevederilor prezentei proceduri. Solicitarea se face în baza certificatului de orientare şcolară şi profesională/a certificatului de încadrare în grad de handicap/a certificatului A5 eliberat de medicul specialist/ a unei adeverinţe medicale eliberate de medicul specialist din comisia medicală judeţeană/a municipiului Bucureşti de orientare şcolar-profesională.

(2) În conţinutul solicitării depuse în scris de către părinţii/tutorii legal instituiţi/reprezentanţii legali ai elevilor/elevii majori cu deficienţe de vedere, deficienţe de auz, tulburări de neurodezvoltare, se menţionează modalitatea de adaptare a condiţiilor de examinare, în funcţie de particularităţile individuale şi de cele specifice deficienţei.

Art. 5. (1) Cererea înregistrată la unitatea de învăţământ este valabilă atât pentru simularea examenelor naţionale, cât şi pentru examenele naţionale. În cazul în care intervin modificări faţă de cererea iniţială, părinţii/tutorii legal instituiţi/reprezentanţii legali ai elevilor/elevii majori care fac obiectul prezentei proceduri se pot adresa cu o nouă cerere, în perioada prevăzută de calendarele examenelor naţionale pentru înscrierea candidaţilor.

(2) Conducerea unităţii de învăţământ transmite toate cererile pentru adaptarea condiţiilor de examen către Comisia judeţeană/a municipiului Bucureşti de organizare a Evaluării naţionale, respectiv către Comisia judeţeană/a municipiului Bucuresti de organizare a examenului de Bacalaureat. Comisia judeţeană/a municipiului Bucuresti de organizare a examenului de Bacalaureat transmite cererile însoţite de documentele medicale aferente, către Comisia Naţională de Bacalaureat.

(3) Comisia judeţeană/a municipiului Bucureşti de organizare a Evaluării naţionale, respectiv Comisia Naţională de Bacalaureat decide aprobarea sau respingerea argumentată a cererilor. Comisia

județeană/a municipiului București de organizare a Evaluării naționale trimite, pentru fiecare cerere, rezoluția în două exemplare: una pentru unitatea de învățământ și una pentru părinții/tutorii legal instituiți /reprezentanții legali ai elevilor/elevii majori pentru care s-au solicitat condiții de egalizare a șanselor, prin adaptarea procedurilor de examinare. În cazul examenului de Bacalaureat, Comisia Națională de Bacalaureat trimite, pentru fiecare cerere, rezoluția, Comisiei Județene/a municipiului București de organizare a examenului de Bacalaureat, care o va comunica unității de învățământ unde este înscris elevul și părinților.

Secțiunea 1 — Adaptarea procedurilor de examen în funcție de particularitățile individuale și de cele specifice deficienței de vedere

Art. 6. Părinții/tutorii legali instituiți/reprezentanții legali ai elevilor/elevii majori cu deficiențe de vedere își vor exprima, în scris, potrivit art. 4 din prezenta procedură, opțiunile referitoare la modalitatea de accesibilizare a subiectului/ modul de redactare a subiectelor (scriere obișnuită, scriere obișnuită cu caractere mărite sau prin intermediul unui profesor asistent, scriere braille).

Art. 7. În redactarea/modul de transmitere a subiectelor de examen către candidat se va ține cont de gradul deficienței de vedere (acuitate vizuală, ambliopie, cecitate), astfel:

a) Asigurarea subiectelor în scriere obișnuită cu caractere mărite se realizează de către comisia din centrul de examen sau, după caz, de subcomisia din centrul de examen, prin transpunerea automată a subiectului din format A4 în format A3, prin intermediul unui copiator.

b) Multiplicarea subiectelor în sistem de scriere braille se realizează de către comisia din cadrul centrului de examen sau, după caz, de subcomisia din centrul de examen, pe imprimante specializate braille, prin intermediul unor programe software specializate, prin scanare sau prin transpunerea manuală a textului după dictare/prin aducerea subiectului în format electronic. Candidații cu deficiență de vedere care solicită susținerea examenelor naționale prin utilizarea sistemului braille primesc subiectele transpuse în scriere braille, precum și subiectul în scriere obișnuită. După distribuirea subiectelor, pentru identificarea eventualelor erori de transcriere și, după caz, menționarea diferitelor figuri/scheme/diagrame și altele asemenea, profesorii asistenții dau citire subiectelor.

c) Pentru candidații cu deficiență de vedere care solicită susținerea examenelor naționale prin utilizarea sistemului braille, dar nu există condiții pentru transpunerea subiectelor și multiplicarea acestora prin sistemul braille, subiectele se transmit prin dictare directă, de către unul dintre profesorii asistenți, timpul de redactare a lucrărilor scrise fiind contorizat de la momentul finalizării dictării.

d) Pentru candidații cu deficiență de vedere care optează pentru elaborarea lucrării scrise prin dictare, subiectele se comunică prin citire/dictare, de către un profesor asistent, transmiterea cerințelor putându-se realiza secvențial.

e) Pentru citirea subiectelor se poate folosi și tehnologie asistivă, fără conectare la internet și care să nu permită descărcarea de documente. Dispozitivele pot fi puse la dispoziție de unitățile de învățământ sau pot fi dispozitive personale ale candidaților, verificate în prealabil de către membrii comisiei din centrul de examen.

f) Citirea subiectelor cu ajutorul tehnologiei asistive (voce sintetică pe laptop, PC etc.) poate fi însoțită de dictarea cerințelor de către un profesor asistent. Candidații pot utiliza laptopurile sau

celelalte categorii de dispozitive electronice personale numai după ce au fost verificate în prealabil, astfel încât să nu conțină în memoria internă materiale interzise la examen.

Art. 8. În centrele de examen în care susțin examen candidați cu deficiențe de vedere în sistem de scriere braille sau cu tehnologie asistivă din comisia din cadrul centrului de examen sau, după caz, din subcomisie, fac parte un specialist în transpunerea subiectelor în sistem braille, precum și un cadru didactic cu competențe în utilizarea tehnologiei de acces pentru nevăzători.

Art. 9. (1) Redactarea lucrărilor scrise se realizează prin scriere manuală, prin sistemul de scriere braille, scriere cu ajutorul calculatorului prin intermediul unui soft de tipul cititorului de ecran sau prin dictare.

(2) Candidații pentru care se asigură subiectele cu caractere mărite pot utiliza pentru redactarea lucrărilor scrise, mijloace optice de sprijin (lupe sau lentile speciale), precum și mijloace electronice de sprijin (lupe electronice portabile sau aparate de mărit cu circuit închis), proprii sau puse la dispoziție de unitățile de învățământ.

(3) Pentru candidații care solicită subiectele în alfabetul braille, la disciplinele geografie/matematică, hărțile/figurile/graficele se transpun în format tactil, prin intermediul tehnologiei de acces.

(4) La proba scrisă pentru disciplina Geografie, pentru accesibilizarea modului de lucru pe hartă, candidații cu deficiențe de vedere pot folosi Stiloul Prietenos (PenFriend), care se achiziționează împreună cu etichetele asociate acestora, etichete speciale ce permit înregistrarea vocală.

(5) La disciplina Matematică, candidații cu deficiențe de vedere, în funcție de gradul de deficiență, pot beneficia, la cerere, de scheme/desene/figuri geometrice în format mărit, de utilizarea cubaritmului sau a unor instrumente geometrice accesibilizate (de exemplu, rigla, echerul, compasul braille) sau au posibilitatea de a redacta descrierea figurilor geometrice, acordându-se punctajul conform baremului stabilit.

(6) Lucrările care se realizează prin dictare se scriu de către unul dintre profesorii asistenți, în săli distincte, supravegheate audio-video. Completarea colțului care se secretizează se realizează, de asemenea, de către profesorii asistenți.

(7) Lucrările scrise în alfabet braille se redactează pe hârtie specială braille, pusă la dispoziție de unitatea de învățământ de la care provin elevii, care poartă ștampila centrului de examen.

(8) După finalizarea elaborării, profesorii asistenți preiau lucrările scrise în alfabet braille, numerotează colile cu cerneală albastră și atașează broșura cu subiectele/un număr suficient de coli tipizate pentru transcriere. Pentru fiecare candidat, profesorii asistenți înscriu în colțul negru al broșurii/primei coli tipizate datele candidatului și efectuează secretizarea conform procedurilor aprobate, în prezența candidatului și a însoțitorului acestuia.

(9) Lucrările scrise în alfabetul braille, împreună cu broșurile/colile tipizate se preiau de către comisia din centrul de examen în cadrul căreia va funcționa o subcomisie pentru asigurarea transcrierii conținutului lucrărilor din alfabetul braille în alfabetul obișnuit, în broșură/pe coli tipizate. Membrii acestor subcomisii sunt cadre didactice specializate în scrierea/citirea alfabetului braille. Subcomisia se află în coordonarea președintelui comisiei din centrul de examen și este numită prin decizie a inspectorului școlar general. Lucrările transcrise se transmit/încarcă odată cu celelalte lucrări conform procedurii aprobate.

(10) Lucrările redactate pe dispozitive electronice se listează în sala în care a fost susținută proba și vor fi secretizate în prezența elevului. Lucrările se transcriu de unul dintre profesorii asistenți pe foaie tipizată, care se secretizează conform procedurilor aprobate, în prezența a cel puțin doi membri ai comisiei. La momentul transcrierii lucrărilor pe foi tipizate/broșură, acestea vor fi desecretizate de

către membrii subcomisiei pentru a putea fi transpuse în formatul în care vor fi transmise/încărcate în vederea evaluării conform procedurilor aprobate, pentru toate lucrările din județ.

(11) Pe borderoul de primire lucrări, atât pentru lucrarea redactată în braille/calculator, cât și pentru lucrarea finală, rezultată în urma scrierii/traducerii pe broșură/coli tipizate, numerotarea și numărul total de pagini vor fi realizate de membrii subcomisiei care au realizat scrierea/traducerea. Aceștia vor nota numărul total de pagini în borderoul de predare-primire a lucrărilor și vor semna în spațiul corespunzător.

Secțiunea 2 — Adaptarea procedurilor de examen în funcție de particularitățile individuale și de cele specifice deficienței de auz

Art. 10. (1) Candidații cu deficiențe de auz pot solicita susținerea probelor de examen cu subiecte unice cu suportul interpreților limbajului mimico-gestual, cadre didactice din învățământul preuniversitar de altă specialitate decât cea la care se susține proba și care nu au predat la clasele din care provin candidații.

(2) La cererea motivată a părinților/turorilor legal instituiți/reprezentaților legali ai elevilor/elevii majori, candidații pot beneficia de interpreți autorizați în limbajul mimico-gestual, alții decât cei propuși de unitatea de învățământ, de altă specialitate decât cea la care se susține proba.

(3) Pentru evitarea/eliminarea blocajelor în comunicarea dintre candidat și interpret, în situația în care interpretul limbajului mimico-gestual este desemnat de ISJ/ISMB, se recomandă o cunoaștere prealabilă între interpret și candidat, cu cel mult 10 zile lucrătoare înainte de prima probă, astfel încât să se asigure o cunoaștere comună a semnelor limbii române.

(4) În situația în care nu poate fi asigurat un număr corespunzător de interpreți ai limbajului mimico-gestual în condițiile prevăzute la alin. (1), comisiile județene/Comisia municipiului București de organizare a Evaluării naționale, respectiv comisiile județene/Comisia municipiului București de Bacalaureat asigură prezența în fiecare centru de examen în care sunt candidați cu deficiențe de auz, pe toată durata desfășurării probelor, a unor interpreți autorizați în limbajul mimico-gestual, alții decât cei propuși de unitatea de învățământ, de altă specialitate decât cea la care se susține proba.

(5) Accesul în centrul de examen a interpreților limbajului mimico-gestual prevăzuți la alin. (1), alin. (2), alin. (3) și alin. (4) este permis în baza unei delegații semnate de inspectorul școlar general.

Art. 11. În vederea accesibilizării cerințelor subiectelor pentru fiecare probă, interpretul transmite candidatului/ candidaților, prin limbaj mimico-gestual, conținutul cerințelor, atât la începutul fiecărei probe, cât și secvențial, după fiecare cerință, după caz.

Art. 12. Redactarea lucrării scrise se poate realiza prin dictare de către elev cu sprijinul interpretului, a unui profesor asistent, sau prin utilizarea unui calculator. Lucrarea redactată de candidat pe calculator se listează în sala în care a fost susținută proba și se semnează pe fiecare pagină de către candidat. Unul dintre profesorii asistenți asigură secretizarea și transcrierea lucrării în broșură/pe coli tipizate.

Art. 13. În cadrul probei de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională din cadrul examenului național de bacalaureat, candidații cu deficiențe de auz nu susțin proba de înțelegere a unui text audiat. În certificatul de competență lingvistică, rubrica respectivă, ce corespunde competenței de înțelegere a unui text audiat, se barează.

Secțiunea 3 — Adaptarea procedurilor de examen în funcție de particularitățile individuale și de cele specifice tulburărilor de neurodezvoltare

Secțiunea 3.1. — Adaptarea procedurilor de examen în funcție de particularitățile individuale și de cele specifice tulburărilor de spectru autist, tulburărilor cu deficit de atenție/hiperactivitate, tulburărilor de dezvoltare intelectuală sau altor tulburări de neurodezvoltare

Art. 14. (1) În vederea identificării soluțiilor optime de adaptare a modalității de susținere a probelor și pentru evitarea/eliminarea blocajelor sau stărilor de anxietate/disconfort psihic, cauzate de introducerea elevului cu tulburare de spectru autist într-un mediu nefamiliar, se asigură cunoașterea prealabilă dintre candidat și însoțitor, în cazul în care a fost desemnat de ISJ/ISMB, potrivit art. 18, alin. (7) din prezenta procedură. Totodată, însoțitorul i se poate adresa elevului pentru a-i oferi sprijin în concentrarea asupra rezolvării subiectului, fără a interfera cu conținutul probei de examen.
(2) Sala de examen nu va conține distractori și se recomandă evitarea stimulilor externi.
Art. 15. (1) Subiectele pentru probele scrise se transmit candidaților cu tulburare de spectru autist sau cu alte tulburări de neurodezvoltare, cu posibilitatea promptării și administrării secvențiale de către un profesor asistent, după caz. Subiectele se citesc, pe rând, în ordinea în care se elaborează lucrarea și se pot repeta la cererea candidatului.
(2) Redactarea lucrării scrise se poate realiza prin dictare, unui profesor asistent, sau prin utilizarea unui calculator. Lucrarea redactată de candidat pe calculator se listează în sala în care a fost susținută proba și se semnează pe fiecare pagină de către candidat. Unul dintre profesorii asistenți asigură secretizarea și transcrierea lucrării în broșură/pe coli tipizate.
(3) Pe timpul realizării probelor scrise se acordă, la cerere, pauze, cu respectarea încadrării în termenul maxim prevăzut pentru redactarea lucrării și, de asemenea, este permisă la decizia însoțitorului, folosirea unui sistem de recompensă tangibil/netangibil, precum și prezentarea vizuală a timpului.

Secțiunea 3.2. — Adaptarea procedurilor de examen în funcție de particularitățile individuale și de cele specifice tulburărilor specifice de învățare (TSI)

Art. 16. (1) Părinții/tutorii legali instituiți/reprezentanții legali ai elevilor/elevii majori cu tulburări specifice de învățare își vor exprima, în scris, potrivit art. 4, opțiunile referitoare la modalitatea de accesibilizare a subiectului/modul de redactare a subiectelor specificând mijloacele/instrumentele/ modul de redactare al lucrării, aspecte esențiale pentru pregătirea/asigurarea/respectarea tuturor elementelor necesare adaptării procedurilor de examinare.
(2) Exemple de adaptări ale procedurilor de examinare pentru candidații cu tulburări specifice de învățare:
a) Citirea subiectelor de către un profesor asistent, pentru candidații cu dislexie. Subiectele se citesc cu voce tare, pe rând, în ordinea în care se elaborează lucrarea și se pot repeta la cererea candidatului;
b) Realizarea lucrării scrise prin dictarea conținutului acesteia, de către elevul cu disgrafie (disortografie), către un profesor asistent. Se interzice profesorului asistent să corecteze sau să intervină în dictarea realizată de elev.

(3) Lucrarea redactată de candidat pe calculator se listează în sala în care a fost susținută proba și se semnează pe fiecare pagină de către candidat. Unul dintre profesorii asistenți asigură secretizarea și transcrierea lucrării în broșură/pe coli tipizate.
(4) Comisia județeană/a municipiului București de organizare a evaluării naționale poate aproba și alte măsuri pentru adaptarea condițiilor de susținere a probelor Evaluării naționale pentru candidații cu TSI, precum folosirea instrumentelor și materialelor compensatorii, la propunerea comisiilor din unitățile de învățământ, avizate de către inspectorul de specialitate care coordonează disciplina respectivă/cadrul didactic desemnat de ISJ/ISMB și al inspectorului pentru învățământul special, cu informarea Comisiei Naționale. Neavizarea instrumentelor și materialelor compensatorii, astfel cum au fost propuse de către comisiile din unitățile de învățământ, va fi motivată, în scris, de către Comisia județeană/a municipiului București de organizare a evaluării naționale, odată cu transmiterea refuzului de avizare.
(5) Comisia Națională de Bacalaureat poate aproba și alte măsuri pentru adaptarea condițiilor de susținere a examenului de bacalaureat pentru candidații cu TSI, precum folosirea instrumentelor și materialelor compensatorii, avizate de către inspectorul de specialitate care coordonează disciplina respectivă/cadrul didactic desemnat de ISJ/ISMB și al inspectorului pentru învățământul special, din cadrul ISJ/ISMB la propunerea comisiilor de bacalaureat județene/a municipiului București. Neavizarea sau neaprobarea instrumentelor și materialelor compensatorii, astfel cum au fost propuse de către comisiile din unitățile de învățământ, va fi motivată, în scris, de către ISJ/ISMB, respectiv de către Comisia Națională de Bacalaureat, odată cu transmiterea refuzului de avizare/aprobare.
(6) Unitățile de învățământ au obligația de a transmite către ISJ/ISMB, în vederea aprobării, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data primirii acestora, cererile și materialele compensatorii depuse de către părinții/reprezentații legali ai elevilor sau elevii majori, după caz.
(7) Comisia județeană/a municipiului București de organizare a evaluării naționale, respectiv Comisia județeană/a municipiului București de bacalaureat comunică în scris, unităților de învățământ, măsurile compensatorii, precum și materialele compensatorii aprobate/avizate, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la primirea cererilor.
Art 17. Pentru a reduce barierele determinate de tulburarea specifică de învățare, dar fără să le faciliteze realizarea lucrării din punct de vedere cognitiv, candidații cu TSI pot utiliza materiale sau instrumente compensatorii, inclusiv tehnologii asistive (de exemplu calculatorul de buzunar/birou), tabla pitagoreică, tabelele cu formule matematice.

2. DISPOZIȚII FINALE

Art. 18. (1) Pentru candidații cu diabet zaharat insulino-dependent care, la recomandarea medicului/familiei, solicită accesul în sala de examen cu dispozitive medicale specifice (pompe de insulină, glucometru), precum și pentru candidații care au aplicați senzori pentru măsurarea glicemiei care comunică cu telefonul mobil, se permite accesul candidaților în sala de examen cu aceste dispozitive medicale.
(2) Timpul destinat efectuării lucrărilor scrise se poate mări, cu maximum două ore, conform prevederilor în vigoare.
(3) Pe parcursul probelor scrise se acordă, la cerere, pauze, avându-se în vedere încadrarea în termenul maxim prevăzut pentru elaborarea lucrării.
(4) Candidații cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare pot susține probele de examen în săli de clasă distincte, cu supraveghere audio-video, dacă această solicitare este

menționată în cererea depusă de părinții/turorilor legal instituiți/reprezentaților legali ai elevilor/elevii majori, conform modelului din Anexa 1 din prezenta procedură.

(5) Supravegherea candidaților în sala de examen este asigurată de cel puțin doi profesori asistenți, membri ai comisiei de examen.

(6) Transcrierea în broșură/pe coli tipizate, de către unul dintre profesorii asistenți, a lucrărilor redactate de către candidați pe calculator se va efectua fără a fi necesară prezența candidatului.

(7) Pentru candidații care beneficiază, la data aprobării prezentei proceduri, de suportul unui însoțitor, pe perioada probelor, părinții/tutorii legali instituiți/reprezentanții legali ai elevilor/elevii majori, menționează, în cererea depusă, prezența însoțitorului în sala de examen.

Însoțitorul poate fi: un cadru didactic itinerant și de sprijin, un cadru didactic cu specializarea Psihopedagogie specială/Psihologie/Pedagogie familiarizat cu problematica deficienței elevului, desemnat de ISJ/ISMB sau un psiholog/specialist-terapeut personal al elevului, la propunerea părinților/tutorilor legal instituiți/reprezentanților legali. În cazul candidaților cu deficiență de auz, însoțitorul este înlocuit de interpretul limbajului mimico-gestual. Accesul însoțitorilor în centrul de examen este permis în baza unei delegații semnate de inspectorul școlar general, cu respectarea condiției de a nu preda disciplina de examen pentru care asigură însoțirea candidatului în sală și nici la clasa din care provine acesta.

(8) Toate persoanele care au acces în sălile de examen, în calitate de însoțitori, interpreți ai limbajului mimico-gestual, profesori asistenți etc. pentru a oferi sprijin elevilor cu deficiențe, conform mențiunilor din secțiunile precedente ale prezentei proceduri, nu trebuie să fie în situație de incompatibilitate, respectiv să nu aibă rude sau afini până la gradul al IV-lea printre elevii care participă la respectiva sesiune de examen.

(9) Cadrul didactic itinerant și de sprijin/cadrul didactic cu specializarea Psihopedagogie specială/Psihologie/Pedagogie, desemnat de ISJ/ISMB în calitate de însoțitor al elevului poate face parte, ca asistent, din comisia de examen.

(10) Centrele de examen vor instala pe calculatoarele utilizate de candidații care, la examenele naționale, vor răspunde direct pe broșură/foaie de examen programul Adobe Acrobat DC cu ajutorul căruia se pot completa spațiile de răspuns și bifa variantele considerate corecte de către candidat în cazul itemilor obiectivi.

Art. 19. Măsurile prevăzute la art. 18 se aplică, integral sau diferențiat, după caz, și pentru alte tulburări de dezvoltare decât cele menționate în prezenta procedură, pentru care există dovezi medicale și pentru care se solicită în scris adaptarea procedurii de susținere a examenului național.

Art. 20. (1) Prezenta procedură se aplică tuturor probelor specifice examenelor naționale: evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat – sesiunea 2023.

(2) La solicitarea conducerii unității de învățământ, comisia județeană/a municipiului Bucuresti de examen aprobă aplicarea prevederilor prezentei proceduri potrivit tipului si gradului de deficiență, tulburare de spectru autist/tulburare specifică de învățare/ADHD și numește/deleagă specialiștii în comisia/centrul de examen. Din comisiile/centrele de examen în care sunt înscriși elevi pentru care se aplică prezenta procedură fac parte și cadre didactice cu specializarea Psihopedagogie specială/Psihologie/Pedagogie.

(3) Pentru cazuri speciale, vizând oricare dintre tipurile de deficiențe/dizabilități, Comisia Națională de Bacalaureat, respectiv Comisiile județene/a municipiului București de Organizare a Evaluării Naționale pot aproba, prin proceduri specifice, și alte măsuri pentru adaptarea condițiilor de susținere a probelor de examen pentru elevii cu deficiențe, la solicitarea comisiilor de bacalaureat

județene/a municipiului București, respectiv la solicitarea comisiilor din unitățile de învățământ, pentru evaluarea națională, în baza documentelor prezentate la înscriere.

Art. 21. Înaintea fiecărei probe de examen, atât profesorii asistenți, cât și însoțitorii candidaților, sunt instruiți cu privire la aplicarea prevederilor prezentei proceduri.

Art. 22. (1) Ministerul Educației asigură postarea pe site-ul propriu și transmiterea prezentei proceduri către inspectoratele școlare, care au obligația diseminării acesteia în fiecare unitate de învățământ preuniversitar care școlarizează elevi în clasa a VIII-a, respectiv în clasele a XII-a/a XIII-a. Conducerile unităților de învățământ răspund de informarea elevilor și a părinților /tutorilor legal instituiți/reprezentanților legali ai elevilor cu privire la prevederile prezentei proceduri.

(2) Conducerile unităților de învățământ și ale inspectoratelor școlare întreprind măsuri pentru informarea elevilor/părinților/tutorilor legal instituiți/reprezentanților legali ai tuturor elevilor cu deficiențe care susțin examenele naționale cu privire la modalitățile de adaptare a procedurilor de examinare de care pot beneficia, la cerere, precum și cu privire la calendarul și locul depunerii solicitării respective. Informațiile vor fi afișate la sediul fiecărei unități de învățământ /ISJ/ISMB/CJRAE/CMBRAE, precum pe site-urile acestora și se va indica și un număr de telefon la care pot fi obținute informații suplimentare.

Director General
Mihaela Tania Irimia

Director General
Marian Șuță

Director General
Mirela Gabriela Toma

Director
Eugen Stoica

Director
Alexandu Szepesi

Șef Serviciu
Liana Maria Mitran

Șef Serviciu,
Sorin Spineanu-Dobrotă

ANEXA 1

MODEL CERERE

A. EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A, ÎN ANUL ȘCOLAR 2022-2023

completată de părinte/tutore/reprezentant legal al elevei/elevului/candidatei/candidatului

Nr. înregistrare unitate de învățământ: _____ Nr. înregistrare ISJ/ISMB: _____

Aprob.

Inspector Școlar General

Doamnă/ Domnule Director,

Doamnă/Domnule Inspector Școlar General,

Subsemnatul/Subsemnata,_____,în calitate de părinte/ tutore/ reprezentant legal al copilului _____ _____ elev în clasa _____, la unitatea de învățământ _____, județul_____/Municipiul București, candidat la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a, în anul școlar 2022-2023, vă rog să binevoiți a dispune asigurarea următoarelor condiții de egalizare a șanselor la susținerea simulării și a Evaluării Naționale la cls a VIII-a, sesiunea 2023, pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare care susțin evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a – sesiunea 2023, în conformitate cu prevederile Metodologiei de organizare și desfășurare a evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a, în anul școlar 2010 – 2011, prevăzută în Anexa 2 la Ordinul MECTS nr. 4801/31.08.2010, ale OME nr 5241/31.08.2022, privind organizarea și desfășurarea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, în anul școlar 2022-2023, ale Metodologiei pentru Asigurarea Suportului Necesar Elevilor cu Tulburări de Învățare, aprobată prin Ordinul nr. 3124/2017 și cu Certificatul de orientare școlară și profesională CJRAE/CMBRAE cu nr...../.....

1. **Pentru candidati cu deficiente de vedere**

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ asigurarea subiectelor în scriere obișnuită și cu caractere mărite;

☐ asigurarea subiectelor în sistemul de scriere braille;

☐ utilizarea mașinii de scris în sistem braille pentru redactarea lucrării scrise sau a ciornelor;

☐ transmiterea subiectelor prin dictare directă de către unul dintre profesorii asistenți;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenți;

☐ utilizarea tehnologiei asistive pentru citirea subiectelor/pentru redactarea lucrărilor scrise;

☐ utilizarea Stiloului Prietenos (PenFriend);

ANEXA 1

☐ utilizarea cubaritmului sau a unor instrumente geometrice accesibilizate;

☐ posibilitatea de a redacta descrierea figurilor geometrice.

2. Pentru candidaţi cu deficienţe de auz

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ susţinerea probelor în prezenţa unui interpret al limbajului mimico-gestual;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ lucrarea redactată de candidat pe calculator.

3. Pentru candidaţii cu tulburări de neurodezvoltare

3.1. Pentru candidaţi cu deficit de atenţie/hiperactivitate

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ transmiterea subiectelor prin dictare de către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ susţinerea probei în prezenţa unui însoţitor, stabilit conf. art. 18, alin. (7) din Procedura ME nr. 33576/31.10.2022.

3.2. Pentru candidaţi cu tulburări de spectru autist

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ utilizarea în timpul probei a unui sistem de recompensă tangibil sau vizual;

☐ transmiterea subiectelor prin dictare de către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ susţinerea probei în prezenţa unui însoţitor, stabilit conf. art. 18, alin. (7) din Procedura ME nr. 33576/31.10.2022.

3.3. Pentru candidaţi cu tulburări specifice de învăţare

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ susţinerea examenului în sală separată;

☐ transmiterea subiectelor prin dictare de către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin utilizarea unui calculator;

☐ susţinerea probei în prezenţa unui însoţitor, stabilit conf. art. 18, alin. (7) din Procedura ME nr. 33576/31.10.2022;

☐ utilizarea calculatorul de buzunar/birou, tabla pitagoreică, tabelele cu formule matematice;

☐ folosirea instrumentelor compensatorii, cum ar fi: hărţi mentale, scheme conceptuale.

3.4. Pentru candidaţi cu tulburări de dezvoltare intelectuală şi alte tulburări de neurodezvoltare

☐ transmiterea subiectelor prin dictare de către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

ANEXA 1

☐ susținerea probei în prezența unui însoțitor, stabilit conf. art. 18, alin. (7) din Procedura ME nr. 33576/31.10.2022;

☐ cadru didactic itinerant și de sprijin, sau

☐ cadru didactic cu specializarea Psihopedagogie specială/ Psihologie/ Pedagogie, sau

☐ psiholog/specialist-terapeut personal.

4. Pentru toate categoriile de candidați

☐ redactarea lucrării scrise prin utilizarea unui calculator;

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ susținerea examenului în sală separată;

☐ alte adaptări:

–

Anexez prezentei:

☐ Certificatul de orientare școlară și profesională nr. /

☐ Certificatul de încadrare în grad de handicap nr. /

☐ Referatul de expertiză medico-pedagogică nr. /

☐ Certificatul medical/adeverința medicală nr. /

Data,

Semnătura,

Această casetă se completează de către conducerea unității de învățământ

Certificăm prin prezenta că, la data de ....., eleva/elevul/candidata/candidatul

---

de la (unitatea de învățământ)----------

☐ NU BENEFICIAZĂ de suportul unui însoțitor în timpul orelor de curs

☐ BENEFICIAZĂ de suportul unui însoțitor în timpul orelor de curs, în persoana:

☐ unui profesor itinerant și de sprijin

☐ unui cadru didactic cu specializarea Psihopedagogie specială/Psihologie/Pedagogie familiarizat cu problematica deficienței elevului/elevei, desemnat de I.S.J

☐ unui psiholog/specialist-terapeut personal a elevului/elevei, la propunerea părintelui/ tutorelui/ reprezentantului legal al elevului/elevei

Numele și prenumele:

Funcția: DIRECTOR/DIRECTOR ADJUNCT

Semnătura:

L.S. Data

ANEXA 1

MODEL CERERE

B. BACALAUREAT - 2023

completată de părinte/tutore/reprezentant legal al elevei/elevului/candidatei/candidatului

Nr. înregistrare unitate de învățământ: _____ Nr. înregistrare ISJ/ISMB: _____

Avizat.

Inspector Școlar General

Doamnă/ Domnule Director,

Doamnă/Domnule Inspector Școlar General,

Subsemnatul/Subsemnata,_____,în calitate de părinte/ tutore/ reprezentant legal al copilului _____ _____ elev în clasa _____, la unitatea de învățământ_____,județul_____ /Municipiul București, candidat la examenul de Bacalaureat - 2023, vă rog să binevoiți a dispune asigurarea următoarelor condiții de egalizare a șanselor la susținerea simulării și a examenului de Bacalaureat - 2023, pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare care susțin examenul național de bacalaureat – 2023, în conformitate cu prevederile art. 91 din Metodologia privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat - 2011, aprobată prin Ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, valabilă și pentru examenul național de bacalaureat - 2023, conform prevederilor OME nr. 5242 din 31 august 2022, privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat – 2023, ale Metodologiei pentru Asigurarea Suportului Necesar Elevilor cu Tulburări de Învățare, aprobată prin Ordinul nr. 3124/2017 și cu Certificatul de orientare școlară și profesională CJRAE/CMBRAE cu nr...../.....

1. **Pentru candidați cu deficiențe de vedere**

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ asigurarea subiectelor în scriere obișnuită și cu caractere mărite;

☐ asigurarea subiectelor în sistemul de scriere braille;

☐ utilizarea mașinii de scris în sistem braille pentru redactarea lucrării scrise sau a ciornelor;

☐ transmiterea subiectelor prin dictare directă de către unul dintre profesorii asistenți;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenți;

☐ utilizarea tehnologiei asistive pentru citirea subiectelor/pentru redactarea lucrărilor scrise;

☐ utilizarea Stiloului Prietenos (PenFriend);

☐ utilizarea cubaritmului sau a unor instrumente geometrice accesibilizate;

☐ posibilitatea de a redacta descrierea figurilor geometrice.

ANEXA 1

2. Pentru candidaţi cu deficienţe de auz

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ susţinerea probelor în prezenţa unui interpret al limbajului mimico-gestual;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ lucrarea redactată de candidat pe calculator.

3. Pentru candidaţii cu tulburări de neurodezvoltare

3.1. Pentru candidaţi cu deficit de atenţie/hiperactivitate

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ transmiterea subiectelor prin dictare de către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ susţinerea probei în prezenţa unui însoţitor, stabilit conf. art. 18, alin. (7) din Procedura ME nr. 33576/31.10.2022.

3.2. Pentru candidaţi cu tulburări de spectru autist

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ utilizarea în timpul probei a unui sistem de recompensă tangibil sau vizual;

☐ transmiterea subiectelor prin dictare de către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ susţinerea probei în prezenţa unui însoţitor, stabilit conf. art. 18, alin. (7) din Procedura ME nr. 33576/31.10.2022.

3.3. Pentru candidaţi cu tulburări specifice de învăţare

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ susţinerea examenului în sală separată;

☐ transmiterea subiectelor prin dictare de către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin utilizarea unui calculator;

☐ susţinerea probei în prezenţa unui însoţitor, stabilit conf. art. 18, alin. (7) din Procedura ME nr. 33576/31.10.2022;

☐ utilizarea calculatorul de buzunar/birou, tabla pitagoreică, tabelele cu formule matematice;

☐ folosirea instrumentelor compensatorii, cum ar fi: hărţi mentale, scheme conceptuale.

3.4. Pentru candidaţi cu tulburări de dezvoltare intelectuală şi alte tulburări de neurodezvoltare

☐ transmiterea subiectelor prin dictare de către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ redactarea lucrării scrise prin dictare de către candidat către unul dintre profesorii asistenţi;

☐ susţinerea probei în prezenţa unui însoţitor, stabilit conf. art. 18, alin. (7) din Procedura ME nr. 33576/31.10.2022;

☐ cadru didactic itinerant şi de sprijin, sau

ANEXA 1

☐ cadru didactic cu specializarea Psihopedagogie specială/ Psihologie/ Pedagogie, sau

☐ psiholog/ specialist-terapeut personal.

4. Pentru toate categoriile de candidaţi

☐ redactarea lucrării scrise prin utilizarea unui calculator;

☐ mărirea cu maximum 2 ore a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise;

☐ susţinerea examenului în sală separată;

☐ alte adaptări:

–

Anexez prezentei:

☐ Certificatul de orientare şcolară şi profesională nr. /

☐ Certificatul de încadrare în grad de handicap nr. /

☐ Referatul de expertiză medico-pedagogică nr. /

☐ Certificatul medical/adeverinţa medicală nr. /

Data,

Semnătura,

Această casetă se completează de către conducerea unităţii de învăţământ

Certificăm prin prezenta că, la data de ....., eleva/elevul/candidata/candidatul

---

de la (unitatea de învăţământ)---

☐ NU BENEFICIAZĂ de suportul unui însoţitor în timpul orelor de curs

☐ BENEFICIAZĂ de suportul unui însoţitor în timpul orelor de curs, în persoana:

☐ unui profesor itinerant şi de sprijin

☐ unui cadru didactic cu specializarea Psihopedagogie specială/Psihologie/Pedagogie familiarizat cu problematica deficienţei elevului/elevei, desemnat de I.S.J

☐ unui psiholog/specialist-terapeut personal a elevului/elevei, la propunerea părintelui/ tutorelui/ reprezentantului legal al elevului/elevei

Numele şi prenumele:

Funcţia: DIRECTOR/DIRECTOR ADJUNCT

Semnătura:

Data

L.S.